

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 629/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Michalom Vlkolinským, Námestie SNP 17/29, Zvolen, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžk 15/2017 z 21. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžk 15/2017 z 21. marca 2018.

2.1 Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 19. septembra 2016 podanou Krajskému súdu v Trenčíne domáhal preskúmania rozhodnutia Centra právnej pomoci Nitra (ďalej len „odporca“) č. 10557/2016-KaNR z 8. septembra 2016, ktorým mu nebol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci vedenej Krajským súdom v Bratislave, v ktorej sa správnu žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov (ďalej len „ústav“) č. 1891040-1/2016-DT z 9. júna 2016 o jeho disciplinárnom potrestaní. Odporca nepriznal sťažovateľovi nárok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci z dôvodu, že vec, v ktorej žiadal o poskytnutie právnej pomoci, je zrejme bezúspešná, a preto nespĺňa zákonom stanovenú podmienku na poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

2.2 Sťažovateľ bol v rámci disciplinárneho konania vedeného ústavom pod č. 1891040-1/2016-DT disciplinárne potrestaný za porušenie § 39 písm. b) a c) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu“), t. j. že nespĺnil povinnosť plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru a povinnosť plniť úlohy

vyplývajúce z programu zaobchádzania. Krajský súd v Trenčíne svojím rozsudkom č. k. 11 S 34/2017-35 z 2. mája 2017 žalobu sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že sťažovateľ sa ako žalobca v konaní, v ktorom požiadal odporcu o právnu pomoc, domáha preskúmania rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu za konanie, ktoré nemá znaky priestupku, a nepredložil žiadne ďalšie dokumenty, ktorými by preukázal možnosť úspechu v súdnom konaní, v ktorom požiadal o právnu pomoc, v dôsledku čoho odporca dospel k záveru o zrejmej bezúspešnosti tohto konania. Najvyšší súd o odvolaní sťažovateľa svojím rozsudkom sp. zn. 6 Sžk 15/2017 z 21. marca 2018 rozhodol tak, že kasačnú sťažnosť proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 S 34/2017-35 z 2. mája 2017 zamietol vrátane návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Európskemu súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti tvrdí, že odporca „... neskúmal dôvody žiadosti, ani splnenie/nesplnenie podmienok uvedených v § 6 zákona č. 327/2005 Z. z., podľa ktorého fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej spoluúčasti, ak jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojim majetkom, nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.“. Podľa jeho právneho názoru «Pri skúmaní podmienok v zmysle § 6 ods. 1 zákona o právnej pomoci nie je úlohou správneho orgánu prejudikovať výsledok konania vo veciach podľa § 3 zákona č. 327/2005 Z. z. z vecnej stránky. Za plne opodstatnené však treba považovať oprávnenie správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva (šikana), alebo napr. či už zo skutkových tvrdení žiadateľa (bez potreby vykonávať dokazovanie) nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť napr. z dôvodu zániku práva uplynutím času. Pokiaľ ide o negatívnu podmienku „zrejmá bezúspešnosť sporu“ v zmysle § 8 zákona o právnej pomoci je nevyhnutné zdôrazniť, že ide o technický pojem výlučne pre účely tohto konania, ktorý nemôže prejudikovať právne následky pre konanie na všeobecnom súde. Uvedený pojem je demonštratívne vymedzený pojmom „najmä“ a naznačuje taký skutkový stav veci, u ktorého žalovaný pri dodržaní odbornej starostlivosti

pri prvotnej analýze veci postupom due dilligence neodporúča vstúpiť do sporu a hradiť náklady právnej pomoci. V tomto smere bol preto žalobca ako žiadateľ toho názoru, že žalovaný postupoval nesprávne a rozhodol o jeho žiadosti na poskytnutie právnej pomoci predčasne a bez toho, aby svoje zamietavé stanovisko riadne a zrozumiteľne odôvodnil.». Sťažovateľ s poukazom aj na judikatúru ESLP akcentoval to, že „... podal správnu žalobu proti rozhodnutiu ústavu na výkon trestu odňatia slobody o disciplinárnom treste a domáhal sa len formálneho určenia advokáta, aby súd mohol o žalobe rozhodnúť, čo by následne aj v prípade zastavenia konania pre nedostatok právomoci správneho súdu umožnilo sťažovateľovi domáhať sa ochrany jeho práva na ústavnom súde, resp. následne na Európskom súde pre ľudské práva, keďže ten zásadne konštatuje, že aj väzeň musí mať možnosť prístupu k súdu, ak sa rozhodnutie väznice dotýka jeho občianskych práv a slobôd.“. V závere svojej argumentácie uzavrel, že „Najvyšší súd SR... konal v rozpore s právom, keď neposúdil ako predbežnú otázku právo sťažovateľa na prístup k súdu v zmysle záväznej judikatúry ESLP, pretože by zákonite musel dospieť len k záveru, že sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť sporu - úspešnosť sporu totiž závisela výlučne na rozhodnutí príslušného správneho súdu, ktorý je tiež viazaný judikatúrou ESLP - čo malo viesť k zrušeniu kasačnou sťažnosťou napadnutého rozsudku.“.

4. V petite podanej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.03.2018, sp. zn. 6Sžk/15/2017, porušené bolo.

2/ Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.03.2018, sp. zn. 6Sžk/15/2017 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3/ Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 3.500,-Eur (slovom tritisícpäťsto Eur), ktoré mu je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť...

4/ Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 325,42 Eur...“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7.1 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

7.2 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

9. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde a pod tento článok aj spadá právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia proti konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. Tým je dané, že tento článok zaručuje každému právo na to, aby svoju vec týkajúcu sa občianskych práv a záväzkov alebo trestného obvinenia vedeného proti nemu mohol nechať predložiť súdu. V tomto smere toto ustanovenie zakotvuje „právo na súd“, ktorého je právo na prístup k súdu len jedným z jeho aspektov (Golder proti Spojenému kráľovstvu). K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie ESLP z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, bod 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

10. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 14/2012).

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Podľa konštantnej judikatúry sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

12. V ďalšom ústavný súd poukazuje na špecifiká, ktorými sa riadi súdny prieskum uskutočňovaný podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ako právneho predpisu, podľa ktorého aj najvyšší súd rozhodol), v zmysle ktorého je úlohou (správneho) všeobecného súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy, resp. správneho orgánu posúdiť, či si pre vydanie rozhodnutia zadovážil dostatok skutkových podkladov, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, a ďalej to, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi. Úlohou správneho súdnictva teda nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov týchto orgánov a preskúmať to, či pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd

nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy (porovnaj IV. ÚS 127/2012).

13. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

14. Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžk 15/2017 z 21. marca 2018 v podstatnom vyplýva:

«41. Podľa žalobcu žalovaný vyvodil zrejmu bezúspešnosť sporu z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/140/2015 z 25. mája 2016, ktoré sa týka vylúčenia rozhodnutí o uložení disciplinárnych trestov zo súdneho prieskumu, s výnimkou tých, ktoré majú znaky priestupku, o ktoré oprel svoju argumentáciu aj krajský súd. Takýto záver považuje žalobca za neprípustné prejedkovanie sporu, keďže opomína všetky individuality toho ktorého prípadu aj vzhľadom na rozsiahlu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, s ktorou sa nedostatočne vysporiadal krajský súd v napadnutom rozsudku.

42. Kasačný súd dáva žalobcovi do pozornosti, že zákonodarca s účinnosťou od 1. januára 2014 rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu za konanie odsúdeného, s výnimkou konaní majúcich znaky, priestupku, výslovne vyňal zo súdneho prieskumu a najvyšší súd vo vyššie spomínanom rozhodnutí potvrdil existujúci právny stav. Rozhodnutie [REDAKOVANÉ] nie je rozhodnutím o disciplinárnom previnení, ktoré by bolo výsledkom disciplinárneho konania so znakmi priestupku, a preto

ho nemožno považovať za individuálny správny akt. Podľa názoru kasačného súdu v preskúmvanej právnej veci skutočne nemožno objektívne vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu ako jednu z obligatórnych podmienok pre poskytnutie právnej pomoci.

43. V súvislosti s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky poukazuje aj kasačný súd rovnako ako krajský súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo/36/2011, kde sa súd zaoberal ust. § 8 zákona, ktoré nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí žalovaný pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti prihliadať, cit: „posúdenie otázky zrejmej bezúspešnosti sa nemá ponechať len na tvrdení žiadateľa, ale za účelom odbremenenia súdov od tzv. šikanózných a bagatelných návrhov zákon v § 8 zveril právomoc tieto návrhy eliminovať v podobe vydávaní negatívnych rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie pomoci, a to z dôvodu nesplnenia jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku.“. Centrum právnej pomoci teda nemôže priznať právnu pomoc žiadateľovi v prípade, pokiaľ by splňal len niektorú z daných podmienok.

44. Kasačný súd ďalej poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/249/2015, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky zvýrazňuje skutočnosť, cit: „pre naplnenie požiadavky § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zřejmá už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama osebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa z. 327/2005 Z. z.“ (obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky argumentuje i v iných rozhodnutiach, napr. sp. zn. 2Sžo/100/2014, sp. zn. 5Sžo/14/2014). Správny orgán teda nemá prejudikovať výsledok konania z vecnej stránky, ale len formálne preskúmať odôvodnenosť návrhu žiadateľa.

45. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd považuje za obdobnú situáciu, keď žiadateľ vyvracia skutočnosti, ktoré boli záväzne vyriešené v iných konaniach a taktiež ak nemôže v súdnom konaní dosiahnuť úspech z procesných dôvodov, napr. z dôvodu včasného nepodania opravného prostriedku, resp. jeho neprípustnosti podľa procesných predpisov.

46. Senát najvyššieho súdu opätovne zdôrazňuje, že v predmetnej veci žalovaný zistil zrejmu bezúspešnosť sporu na základe zbežného (formálneho) posúdenia veci, nakoľko

právna úprava zákona č. 475/2005 Z. z. účinná od 1. januára 2014 v ust. § 97n ods. 1 explicitne stanovuje, cit.: „Rozhodnutie o uložení disciplinárnej odmeny a rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom; to neplatí, ak ide o rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu za konanie odsúdeného, ktoré má znaky priestupku.“ čo podporuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžo/140/2015...

48. Rovnako ako neopodstatnenú vyhodnotil kasačný súd námietku sťažovateľa, že postupom krajského súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces vzhľadom k tomu, že sa nevyjadril k rozsiahlej argumentácii žalobcu vo vzťahu k rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva. Krajský súd k uvedenej námietke správne podotkol, že značná časť námietok sa týkala právneho posúdenia sporu, v rámci ktorého žalobca žiada o právnu pomoc s tým, že tieto námietky sa týkajú konania vo veci samej a nie sú predmetom prieskumu v tejto fáze konania, teda vo fáze zisťovania, či v konaní vo veci samej sú dôvody na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z.

49. S vyššie uvedeným sa stotožňuje aj kasačný súd z dôvodu, že predmetom súdneho prieskumu je posúdenie splnenia podmienok na poskytnutie právnej pomoci žiadateľovi, pričom v rámci posúdenia vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu už zo zbežného posúdenia veci bolo zrejmé, že žiadateľ nebude úspešný v konaní, v ktorom žiada právne zastúpenie. Inými slovami predmetom tohto konania nebolo posúdenie úspešnosti žaloby v konaní, pre ktoré žiada sťažovateľ právnu pomoc. Inak by krajský súd prejedikoval rozhodnutie správneho súdu o preskúmaní rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu. Námietky poukazujúce na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva sa preto netýkali predmetu prieskumu v tomto konaní. V tomto smere uvedené platí aj pre námietky sťažovateľa v kasačnej sťažnosti.

50. Z vyššie uvedených dôvodov kasačný súd nepovažoval za dôvodný návrh sťažovateľa na predloženie veci Európskemu súdu pre ľudské práva o vydanie poradného stanoviska k zásadným otázkam týkajúcim sa výkladu alebo uplatňovania práv a slobôd uvedených v Dohovore, preto ho vo výroku I. zamietol.»

15. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia,

ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru ESLP Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

16.1 Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžk 15/2017 z 21. marca 2018 konštatuje, že najvyšší súd sa vecou sťažovateľa riadne zaoberal, príslušné právne normy interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, rozviedol, akými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil, a svoje rozhodnutie tiež zrozumiteľne a preskúmateľným spôsobom odôvodnil a na všetky pre posúdenie veci kľúčové argumenty sťažovateľa poskytol náležitú odpoveď (podrobnejšie bod 14 tohto odôvodnenia). Ústavný súd nepovažuje najvyšším súdom vyslovený kľúčový právny názor o tom, že sťažovateľ žiadal o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci vo veci, v ktorej zjavne nemal nádej na úspech, za arbitrárny, naopak, uvedený záver najvyššieho súdu považuje za ústavne súladný, vychádzajúci nielen z platnej legislatívy, ale aj príslušnej judikatúry. Ústavný súd považuje samotný postoj sťažovateľa skôr za jeho snahu o zneužitie práva vo svoj prospech, pričom k tomuto záveru viedli ústavný súd nasledujúce zistenia:

16.2 Ústavný súd svojím uznesením č. k. I. ÚS 631/2017-13 z 12. decembra 2017, ktoré sa stalo právoplatným 1. februára 2018, odmietol sťažovateľom podanú sťažnosť smerujúcu proti postupu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 33/17/1000 a jej upovedomeniu

zo 16. októbra 2017 z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. V predmetnom konaní ústav v rámci disciplinárneho konania vedeného proti sťažovateľovi pod č. 1891040-1/2016-DT rozhodol svojimi rozhodnutiami č. 1891040-1/2016-DT z 12. mája 2016 a 9. júna 2016 (rozhodnutie o odvolaní) o spáchaní disciplinárneho previnenia podľa § 52 ods. 3 písm. a) zákona o výkone trestu, za čo sťažovateľovi uložil disciplinárny trest, a to pokarhanie. Proti predmetným rozhodnutiam ústavu sa sťažovateľ bránil podnetom podľa § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov adresovaným Krajskej prokuratúre v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“), ktorá podnet v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 26/17/2200 vyhodnotila ako neopodstatnený, o čom bol sťažovateľ upovedomený listom z 26. apríla 2017, a tiež podnetom adresovaným generálnej prokuratúre, ktorá v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 33/17/1000 taktiež vyhodnotila jeho opakovaný podnet ako neopodstatnený, o čom bol sťažovateľ upovedomený listom zo 16. októbra 2017.

16.3 V uzneseniach ústavného súdu č. k. I. ÚS 278/2017-32 z 24. mája 2017, právoplatnom 11. júla 2017, č. k. III. ÚS 507/2017-19 z 1. augusta 2017, právoplatnom 13. septembra 2017, a č. k. I. ÚS 468/2017-19 z 20. septembra 2017, právoplatnom 30. októbra 2017, bolo sťažovateľovi aj zo strany ústavného súdu dostatočne ozrejmene, že ústav na výkon trestu odňatia slobody, resp. väzby pri ukladaní disciplinárnych trestov, alebo aj odmien za správanie sa obvineného alebo odsúdeného počas výkonu väzby alebo trestu nerozhoduje ako správny orgán, v dôsledku čoho jeho rozhodnutia nepodliehajú preskúmvacej právomoci súdov v rámci správneho súdnictva (s výnimkou konaní majúcich znaky priestupku).

16.4 Uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 140/2015 z 25. mája 2016 bolo predmetom ústavného prieskumu ústavným súdom, a to v jeho uznesení č. k. III. ÚS 715/2016-10 z 18. októbra 2016, právoplatnom 25. mája 2016, v ktorom bola sťažovateľom [REDAKOVANÉ] podaná sťažnosť, ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14 S 243/2014 z 5. marca 2015 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 140/2015 z 25. mája 2016, odmietnutá vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu najvyššieho súdu z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti s nasledujúcou argumentáciou:

„Ústav na výkon trestu odňatia slobody pri ukladaní disciplinárneho trestu odsúdenému nerozhoduje ako správny orgán (s výnimkou prípadu podľa § 97n ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z., ak má konanie odsúdeného znaky priestupku). Disciplinárne trestanie odsúdených v rámci výkonu trestu odňatia slobody má totiž ideový a aj normatívny základ v trestnej oblasti a je len pokračovaním výkonu trestnej politiky štátu proti páchatelom trestných činov, ktorá sa formalizovane prejavuje počnúc prípravným konaním, pokračujúc konaním pred súdom, prijatím právoplatného rozsudku o vine a treste, ktorý sa v prípade trestu odňatia slobody vykonáva za zákonom ustanovených podmienok v určených zariadeniach. Podradenie disciplinárneho trestania odsúdených v rámci výkonu trestu odňatia slobody pod správne právo a jeho následné preskúmvanie správnymi súdmi by z dogmatického hľadiska znamenalo nesprávnu unifikáciu dvoch dichotomických právnych odvetví s odlišnými právnymi zásadami a odlišným spoločenským účelom.

Ústavný súd navyše poznamenáva, že rozhodnutie najvyššieho súdu nielenže korešponduje uvedenej právnej dogmatike, ale má jasný základ aj v platnom a účinnom práve, keďže podľa ustanovenia § 97n ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. okrem stanovenej výnimky rozhodnutie o uložení disciplinárnej odmeny a rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom...“

17. Z už uvedenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je zrejmé, že sťažovateľ si bol minimálne už počas konania o kasačnej žalobe na najvyššom súde vedomý tej skutočnosti, že vec, v ktorej žiadal o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci, nespadá do právomoci správneho súdnictva, a teda, že nemá ani len minimálnu nádej na úspech (pozri prehľad rozhodnutí v bode 16.3). Je teda otázne prečo sa sťažovateľ vlastne pokúšal o preskúvanie rozhodnutí ústavu č. 1891040-1/2016-DT z 12. mája 2016 a 9. júna 2016 o jeho disciplinárnom potrestaní v správnom súdnictve, keď tieto už boli predmetom preskúmania krajskou prokuratúrou v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 26/17/2200, generálnou prokuratúrou v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 33/17/1000, ktoré následne v ďalšom postupe preskúmal aj ústavný súd vo svojom uznesení č. k. I. ÚS 631/2017-13 z 12. decembra 2017, právoplatnom 1. februára 2018. Z dôvodu, že sťažovateľovi boli všetky spomínané rozhodnutia ústavného súdu doručené v priebehu roka 2017, možno potom považovať za zneužitie práva, ak sa v roku 2018 domáha na ústavnom súde ochrany

svojich označených práv s argumentáciou o tom, že správny orgán rozhodujúci o jeho nároku na bezplatnú právnu pomoc skúmaním viacerých kumulatívnych podmienok mal prejedikovať výsledok konania so záverom o jeho zrejmej bezúspešnosti, keďže tohto záveru si musel byť vzhľadom na závery označených a jemu doručených rozhodnutí ústavného súdu sťažovateľ vedomý.

18. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť namietajúcu porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2018